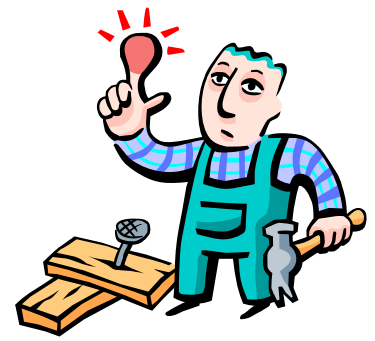

יולי 2008

מה זו "בטיחות תהליכית"?

לא כל הסכנות זהות או יכולות לגרום לתוצאות שוות. סיכונים אישיים או תעסוקתיים דוגמת החלקות, נפילות, חתכים ותאונות רכב בדרך כלל משפיעות על עובד בודד. מאידך סכנות בטיחות תהליכית יכולות לגרום לתאונות חמורות בהן עלול להשתחרר חומר מסוכן מאד, שריפות, פיצוצים או שניהם. תאונות בטיחות תהליכית עלולות להביא לתוצאות קטסטרופליות ולנפגעים רבים כמו גם נזקים כלכליים חמורים ואבדני רכוש ונזקי סביבה. תאונות בטיחות תהליכית פוגעות באנשים בתוך מפעל ומחוצה לו באוכלוסייה שממוקמת בסביבה. מסיבות אלו בטיחות תהליכית מתמקדת בתכנון והנדסת המערכות, ניהול סיכונים, חקר תאונות ותקלות, בדיקות ציוד, תחזוקת ציוד, בקרה אפקטיבית, מיקום אזעקות וחיגורים, ניהול שינויים, הוראות תפעול ותחזוקה, הדרכת כח אדם, טיפול בגורם האנושי ובקרת (AUDIT) של תהליכים ושגרות.

בטיחות תהליכית

בטיחות אישית

השוואה

פרופסור אנדרו הופקינס מהאוניברסיטה הלאומית האוסטרלית הציע דוגמת השוואה להדגמת ההבדל בין בטיחות אישית ובטיחות תהליכית. דאגת בטיחות חשובה בשטח חברות התעופה הנה פציעות של סבלים כתוצאה מהרמת וסחיבת מזוודות- כאשר גב ושרירים נמתחים (בטיחות אישית). אף חברת תעופה לא תחשוב שמאמציה להקטין פציעות אלו יקדמו גם את בטיחות הטיסה (מקבילה לבטיחות התהליך). פעילויות ותוכניות שונות נדרשות לניהול נושאים בטיחותיים אלו.

האם אתה יודע?

- ביצוע בטיחות אישית טובה אינה מבטיחה בטיחות תהליכית טובה. למרות המשותף הרב בין שניהם, כמו תרבות בטיחות טובה, בטיחות תהליך טובה דורשת הבנה עמוקה של הסיכונים הטבועים בחומרים המטופלים ונאגרים בתהליכי מערכת מסוימת.
- בבטיחות מסורתית נמדדים אחוזי פגיעה, הפסדי זמן מתאונות והעדרויות ימי עבודה. מדדים אלו אינם אינדיקטורים מספיק טובים להערכת הישגי בטיחות תהליכית. בזרקאור של החודש הבא יידונו מדדים ומדידות שימושיים של בטיחות תהליך.

מה ניתן לעשות ?

- הבן את הסכנות הייחודיות של החומרים במערכת בה הנך עוסק ואת אחריותך בתפעול הבטוח של חומרים אלו.
- הבן את הסכנות הייחודיות בתהליכי היצור, אחסון, העברה, אריזה או כל תהליך תפעולי אחר במערכת.
- הבן את חלקך בפעילויות בטיחות תהליכית, כולל הערכות סיכונים, ניהול שינויים, דווח תקלות וחקירתן, תחזוקה ומבדקים והליכי ושגרות עבודה בטוחה..

Process safety is everybody's responsibility!